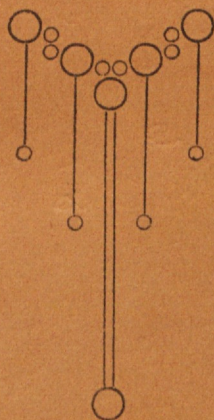

49. IN 50. IZVEŠTJE
DRŽAVNE REALKE
V MARIBORU
ZA JUBILEJNO LETO 1919/20

○○○○ V MARIBORU 1920 ○○○○

V SAMOZALOŽBI DRŽAVNE REALKE
TISK TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU

R 10.624 / 1919/20-1933/40

J 13521

50 let višje realke v Mariboru.

Letos obhaja državna realka v Mariboru dvojno obletnico. Dne 1. oktobra 1850 je bil otvorjen prvi letnik dvorazredne nižje realke in 3. novembra 1870 je pričela popolna višja realka s prvimi tremi razredi. Letos torej zaključi zavod svoje 50. šolsko leto višje realke in ob enem 70. leto realke sploh. Sedemdeset let pomeni že starost v življenju poedinega človeka, sedemdeset let realke pa pomeni še vedno mladost v zgodovini tega zavoda. Naj bi ta zavod nikdar ne opešal vsled starosti, marveč naj bi ostal z gojenci vred mlad in čil, da bi vzgojil še mnogo krepostne in značajne mladine v prospeh naše domovine, v ponos našega mesta in v veselje starišev naših učencev in učenk!

Prvi početki realke v Mariboru segajo v preosnovo nekdanje štirirazredne „glavne šole“*). Po načrtu prvega avstrijskega šolskega zakona z dne 6. decembra 1774 (za Marije Terezije) so bile namreč določene za ljudsko-šolsko izobrazbo tri vrste šol: trivijalke, glavne šole in normalke. V Mariboru je bila takrat razun gimnazije (ki je obstojala že od leta 1757), še trirazredna glavna šola (od 1782 naprej 4-razredna) združena s trivijalko in dekljiško šolo. Poslopje je stalo nasproti vhodu v Gledališko ulico na Slomšekovem trgu poleg sedanje stolne cerkve. Leta 1812 se je preselila glavna šola v poslopje sedanje II. deške ljudske šole (tudi na Slomšekovem trgu). Leta 1802 so se začeli vzgajati na glavni šoli tudi učitelji (za trivijalke.***) Bil je to trimesečni tečaj za „preparande“, ki se je spopolnil po učnem načrtu Feuchterslebnovem leta 1850 v enoletni tečaj (1850/51 — 1860/61). Ta se je potem razširil v dveletni tečaj preparandov ali preparandije (1861/62 do 1869/70) in prenovil leta 1869/70 v moderno štiriletno učiteljišče. — Iz iste glavne šole pa je vznikla tudi realka.

V smislu dekreta dvornega gubernija z dne 11. januarja 1827 so namreč razdelili četrti razred takratne glavne šole v dva oddelka, ki sta bila namenjena za nekoliko večjo izobrazbo meščanskega in obrtnega stanu in bila tako prava predhodnika poznejše realke. Dne 1. oktobra 1849 je takratni

*) Sledeče črtice so povzete za prvo dobo realke iz prvega poročila drž. učiteljišča v Mariboru leta 1891/92 in iz razprave ravnatelja g. Knoblocha v letnem poročilu za 1895/96 drž. realke. Za dobo od 1871 — 1920 so podatki vzeti iz kronik in statistik letnih poročil drž. realke v Mariboru, iz zapisnikov zbornih sej in iz aktov zavoda.

**) Učitelji za glavne šole so se vzgajali na normalkah v 6 mesečnem tečaju. Take normalke so bile v Ljubljani, v Gradcu, v Dunaju i. t. d.

minister za javni pouk odredil, naj se 4. razred glavnih šol preuredi v dva letnika nižje realke. To ministrsko naredbo je potem deželna vlada štajerska z odlokom z dne 17. januarja 1850 za glavno šolo v Mariboru izvršila tako, da se je 4. razred spremenil v prvi letnik dvorazredne nižje realke. Prvi razred realke so otvorili 1. oktobra 1850; letos je torej zaključeno 70. šolsko leto.

Prvi učitelj, ki je bil na prejšnji glavni šoli izrecno za 4. razred imenovan, se je pisal Simon Jereb (1815). Leta 1849 je prišel na to šolo kot prvi „namestni učni pomočnik“ Josip Rottenbacher.

Novoustanovljeni prvi razred realke pa je ostal še vedno pod skupnim vodstvom glavne šole (ki se je od leta 1847 imenovala okrožna glavna šola). Ravnatelj te šole je bil takrat Gašper Widerhofer (do 1864). Katehet je bil Andrej Schocher in razrednik prvega razreda realke že prej omenjeni Rottenbacher. Šele leta 1853 je prvič označen (23. februarja) kot učitelj nižje realke v Mariboru. Prvi razred realke je štel v prvem letu (1850/51) skupaj 72 učencev, v naslednjih treh letih pa je število stalno padalo (na 63, 57, 49). Pokazalo se je tako, da enorazredna realka nima življenske sile. Vsled tega je ministrstvo za uk in bogočastje z razpisom št. 12.908 z dne 25. avg. 1854 dovolilo še drugi razred realke, mestna občina pa se je morala zavezati za enkratne in vsakoletne prispevke (za šolsko opravo, za kurjavo, za učila, plačo za dva učitelja in polovico šolnine). Stem činom je mestna občina zasigurala bodočnost realke v Mariboru in ob enem dobila vedno več vpliva na daljnji razvoj zavoda.

Nadzorovalno oblast je vršila do 1859 sekovska nadškofija (šolski referent je bil takrat stolni prošt Josip Krammer), od tega leta naprej pa lavantinska škofija (referent stolni prošt Fr. Friedrich). Dne 14. maja 1869 pa je izšel novi državni šolski zakonik in šolsko nadzorstvo je prevzela država sama. Za štajersko se je ustanovil poseben deželni šolski svet in prvi deželni šolski nadzornik je bil dr. Franc Močnik. Za njim so nadzorovali nižjo realko: dr. Matija Wretschko (1869 — 1877); Josip Holzinger (1869 do 1879); dr. Ivan Zindler (1877 — 1899); Leopold Lampel (1898 — 1910); dr. Peter Stornik (1899 — 1905); dr. Karl Rosenberg (1906 — 1918); dr. Viktor Thumser 1912; dr. Leopold Poljanec (od 1919 dalje); Ivan Grafenauer (od 1919 dalje).

Dvorazredna nižja realka (1854/55 — 1869/70) je dala nove pobude za obisk šole. Število učencev je takoj poskočilo od 49 na 69 in doseglo višek 100 učencev leta 1862/63. V zadnjem letu 1869/70 jih je bilo še 89.

V šolskem letu 1867/68 se je osamovojila preparandija in dobila lastno vodstvo. Dvorazredna realka pa je še nadalje ostala pod skupnim vodstvom glavne šole. Med tem pa so se že vršila pogajanja med državo, mestno občino in štajerskim deželnim odborom, da se tudi realka osamosvoji in izpopolni v višjo realko. Največ zaslug za izpopolnitev realke so imeli takratni deželni šolski nadzorniki dr. Matej Wretschko in mestni župan Andrej Tappeiner ter poznejši župan dr. M. Reiser.

Dne 8. januarja 1870 je izšel deželni zakon za ustanovitev popolnih realk (naučni minister je bil takrat Leop. Hasner). Še isto leto je izšla dne 19. julija ministrska naredba, s katero se potrjuje novi učni načrti za realke v posameznih kronovinah. Za ustanovitev višje realke v Mariboru je nato izšla najvišja odredba dne 5. septembra 1870

(ministrski odlok dne 6. septembra 1870, št. 8932 in razpis dež. šol. sveta štajerskega dne 8. septembra 1870, št. 1696). Država se je zavezala plačevati učitelje iz študijskega in verskega zaklada; stroške za poslopje, učila in šolske sluge pa je morala prevzeti občina Maribor, zato pa je prejela polovico šolnine. Deželni odbor štajerski (glavar je bil dr. Moric pl. Kaysersfeld) je vsled sklepa dne 28. oktobra 1871 dal za enkrat 12.000 goldinarjev za šolsko opravo in za učila in potem še vsako leto 2000 goldinarjev.

Prvi ravnatelj novega zavoda je bil Jožef Essl (imenovan 15. oktobra 1870, št. 10.168), ki je bil prej profesor na mariborski gimnaziji. Dne 3. novembra 1870 se je vršila slovesna otvoritev zavoda in drugi dan nato je pričel redni pouk v prvih treh razredih. V šolskem letu 1874/75 je bil zavod popoln in v juliju 1875 je napravilo prvih 10 sedmošolcev zrelostni izpit. Letos (1919/20) zaključi torej višja realka svoje petdeseto šolsko leto.

Obstoj novega popolnega zavoda je bil sicer s tem zagotovljen, toda občino mariborsko je čakalo še veliko breme. Treba je bilo namreč pripraviti udobnejše prostore za novi zavod. Leta 1868 sta prišla oba razreda realke v hišo na vogalu Grajske in Slovenske ulice (t. j. zahodni del nekdanje mariborske grajščine, ločen po Grajski ulici od glavnega poslopja). Leta 1870 se je realka preselila v nekdanjo kresijo (Kreisamtsgebäude) na vogalu Koroške ceske 26 in Strossmajerjeve ulice, kjer je sedaj okrajni zastop. Leta 1870/71 sta prišla tudi dva letnika preparandije tja (tretji letnik je ostal še v glavni šoli). Ker pa je občina zahtevala te prostore za razširjeno realko, se je morala preparandija umakniti v poslopje Gambrinove dvorane (vogel S. Gregorčičeve in Gledališke ulice).*)

Dne 17. novembra 1870 se sklenil mestni svet, da sezida novo poslopje za realko in za novo deško ljudsko šolo. Stroški zidave so bili proračunjeni na 180.087/35 goldinarjev in z delom so začeli dne 23. maja 1871, in sicer po načrtih arhitekta Viljema Bücherja in 2. oktobra 1873 je bila ponosna zgradba končana in na slovesen način izročena svojemu namenu. Pred pročeljem (vzhodna stran) je sedanji Jugoslovanski trg (s senčnatim parkom), ob straneh pa sta S. Gregorčičeva in Krekova ulica.

Prvi učiteljski zbor višje realke za leto 1870/71 je štel sledeče učitelje: ravnatelj Jožef Essl; profesorji Franc Zvěřina, Josip Jonasch, Anton Fr. Reibenschuh; nam. učitelji: Rudolf Reichel, Franc Fasching, Franc Janežič (Janeschitz) in nekoliko pozneje še pomožni učitelj Rudolf Markl. Ravnatelj Jožef Essl pa je že 19. aprila 1874 umrl, tako da niti prvega zrelostnega izpita novega zavoda ni učakal. Do jeseni istega leta je potem začasno vodstvo zavoda prevzel Josip Nawratil, nato pa je stalni ravnatelj postal Josip Frank (1874 — 1895). Njemu je sledil Gustav Knobloch (1895 — 1907) in potem Robert Bittnerja (1907 do 27. januarja 1919). Ker je narodna vlada v Ljubljani Bittnerja odslavilo iz službe, je prevzel začasno vodstvo Bogovič Ivan in dne 3. oktobra 1919 pisec teh vrstic Jakob Zupančič, za stalnega ravnatelja imenovan dne 30. oktobra 1919.

Leta 1899 so prezidali sobo sedanjega III. razreda (v pritličju v levem kotu) v domačo kapelo za šolsko službo božjo. Posvetil jo je 23. oktobra milostivi knezoškof dr. Mih. Napotnik. Ker pa so pozneje zaradi novih

*) Jeseni leta 1879 se je preselilo učiteljsiše v Badlovo hišo na vogalu Vrazove in Maistrove ulice (nasproti Scherbaumove vile) in pozneje v novo poslopje v Koroščevi ulici poleg gimnazije.

vzporednic rabili več šolskih sob, so opustili domačo kapelo leta 1911 in šolska služba božja se vrši sedaj v stolnici.

Izpopolnitev zavoda v višjo realko je privabila seveda takoj novih učencev. Že v prvem letu (1870/71) je bilo v treh razredih 126 učencev vpisanih in z otvoritvijo šestega razreda (1873/74) je narastlo število čez 200 (na 211). Naslednja leta pa je začelo število učencev padati in se je skrčilo 1880/81 na 95 v vseh 7 razredih, med tem, ko jih je bilo svoj čas leta 1861/62 samo v dveh razredih nižje realke tudi 95 in naslednje leto 1863/64 celo 100! O vzrokih tega padanja števila učencev ni nič zabeleženega v kroniki zavoda. Od 1882/83 dalje je število učencev zopet začelo rasti in se je dvignilo šele 1892/93 na 202. Leta 1898/99 je zopet padlo pod 200 (na 195), pa se je takoj drugo leto dvignilo in prišlo 1912/13 že čez 300 (na 316). Letošnje jubilejno leto 1919/20 ima vpisanih skupaj 440 učencev in učenk.

Leta 1872/73 sta se priglasila za I. in III. razred prva dva zasebna učenca Moric Reinhold in Ivan grof Drascovich. Leta 1903/04 ste bili vpisani prvi dve privatistki: Elza Glowacki in Marjeta Kellner v III. razredu in leta 1906/07 je postala Elza Glowacki prva hospitantka na zavodu (v VI. razredu). V jubilejnem letu 1919/20 je bilo vpisanih 14 zasebnih učencev, 7 hospitantov in 30 hospitantk.

Leta 1904 je napravil zrelostni izpit dr. Emil Sadu, ki je zdaj profesor na tem zavodu. On je bil prvi in dosedaj edini gojenec tega zavoda, ki je dosegel na visoki šoli čast doktorja.

Po narodnosti je bila do letos velika večina vpisana za Nemce. Pritok učencev iz slovenske okolice Maribora je bil pač naravnan bolj na gimnazijo in ne na realko. Isti pojav se je kazal svoj čas tudi v Ljubljani in v Gorici. Vendar pa razmerje med številom Slovencev in Nemcev v prvih letih (1870 — 1886) ni bilo za Slovence tako neugodno, kakor pa v poznejših letih. V prvih letih je bilo povprečno 20% do 15% Slovencev in 70% do 75% Nemcev. Leta 1886/87 se je stvar naenkrat za Slovence zelo poslabšala; v tem letu je bilo Slovencev samo še 9% in Nemcev 83% (in 8% drugih narodnosti). Odslej je število Slovencev dosledno padalo. Leta 1898/99 so bili na koncu leta samo še trije Slovenci med 166 Nemci (to je 1.8% proti 92%) in leta 1904/05 samo 4 Slovenci proti 205 Nemcem (to je 1.8% proti 95%). Še v prvem letu vojske (1914/15) je bilo samo 7 Slovencev proti 287 Nemcem (to je 2% proti 96%). Vzroki za to dejstvo so bili raznovrstni. Ker so v prejšnjih letih v realko zahajali skoro izključno le meščanski sinovi (na deželi v 70 tih letih realke še niso bile znane), je moralo biti takrat (1870 — 1886) razmeroma več Slovencev v Mariboru, kakor pozneje, namreč Slovencev meščanov, ki so se še zavedali svoje narodnosti. Od leta 1887 dalje pa je začel pihati politični veter z Dunaja in Gradca, ki je bil za tukajšnje Slovence vedno bolj neprijazen in oster. V tem smislu so tekmovali javni in zasebni činitelji: vlada na Dunaju in v Gradcu, mestni zastop v Mariboru, južna železnica, nemško-avstrijski Schulverein in pa Südmark. Toda že v drugem letu svetovne vojske se je začel vršiti v mišljenju prebivalstva preobrat in število Slovencev-realcev je začelo rasti. V tem letu je bilo razmerje med Slovenci in Nemci že 21 : 321 (ali 7% proti 90%), leta 1918/19 pa 49 : 316 ali 13.4% proti 86.3% in 1919/20 je bilo že 177 Slovencev in 200 Nemcev v odstotkih 44.8% proti 50.6%. Mnogo nemških družin se je izselilo iz Maribora, ž njimi je odšlo precej

Nemcev-realcev, zato pa so prišli nemški realci iz Ljubljane in dijaki begunci iz Primorja (72 Slovencev in 4 Hrvati).

Pouk v slovenščini je bil na realki vsa leta od 1870 do 1919 zelo omejen. Od 1870/71 do 1911/12 se je poučevala slovenščina po dve uri na teden v vseh štirih nižjih razredih, kakor pogojno-obvezen predmet. Kdor je obiskoval slovenščino v nižjih razredih, je bil potem v višjih razredih (od 5. — 7.) oproščen angleščine, ki je bila torej tudi pogojno obvezen predmet. Od leta 1911/12 dalje so opustili pouk slovenščine v I. razredu, zato pa so zvišali število ur v 2. in 3. razredu od 2 na 3, tako da je ostalo skupno število 8 ur na teden. V višje razrede slovenščina v vseh 49 letih ni imela pristopa. Šele po prevratu je narodna vlada v Ljubljani z razpisom št. 88.467 z dne 27. novembra 1918 ukazala, da bo slovenščina v vseh razredih za vse učence obvezen predmet.

Prva tri leta (1870/71 — 1872/73) je slovenščino poučeval prof. Franc Fasching (rojen v Celju). On je bil izprašan za zgodovino, zemljepis in stenografijo, poučeval pa je tudi nemščino in slovenščino. Od 1873/74 do 1902/03 je slovenščino poučeval veroučitelj prof. Franc Brelich. Od 1903/04 do 1907/08 sta si pouk v slovenščini delila veroučitelja prof. Franc Brelich in Anton Jerovšek, in sicer je imel Jerovšek vsako leto po en razred, Brelich pa tri. Z letom 1909/10 je prevzel slovenščino od prof. Brelicha prof. dr. Josip Šorn (Schorn), en razred je pa še odzhal prof. Jerovšek. Isto je bilo v letu 1910/11. Leta 1911/12 je poučeval v 2. — 4. razredu prof. dr. Šorn še do konca aprila 1912, potem ga je nadomeščal dr. Ludvik Pivko, prof. na drž. učiteljišču. V letu 1912/13 je obdržal prof. Pivko samo še 2. razred, 3. in 4. razred pa je prevzel prof. Matija Pirc z učiteljišča. Leta 1913/14 je imel prof. Pivko dva razreda in Pirc en razred. V letih 1914/15 je imel ves pouk slovenščine prof. Pivko in v naslednjih dveh letih 1915/16 do 1916/17 prof. Pirc. Leta 1917/18 je prevzel pouk v slovenščini prof. Franc Voglar z gimnazije. Dne 2. decembra 1918 se je učencem naznanilo, da odslej za nekaj časa odpade pouk v slovenščini in res je odpadel do konca šolskega leta, in to vkljub temu, da je že 27. novembra 1918 narodna vlada v Ljubljani bila odredila, da je slovenščina obvezni predmet za vse učence na tem zavodu.

Svetovna vojna je zelo neugodno vplivala na šolski pouk. Poučevanje je postalo jako neredno, učitelji so se vsak hip menjavali, starejši učenci so prejemale izpričevala brez izpitov, če so odhajali na vojsko, mlajši učenci pa doma niso imeli dovolj časa za učenje, ker so čakali po cele ure z raznimi izkaznicami na kruh i. t. d. Šola je bila večkrat zaprta, ali zaradi bolezni, ali pomanjkanja premoga, ali vsled političnih demonstracij, ali pa se je v šolskih prostorih nastanilo vojaštvo. V državno realko v Mariboru je prišlo vojaštvo takoj v začetku vojske v avgustu 1914 in je ostalo notri do 16. oktobra 1914. Šolsko leto 1914/15 je pričelo vsled tega šele 21. oktobra 1914. Dopoldne je imela pouk realka, popoldne pa v istih prostorih gimnazija. Poslopje gimnazije je bilo namreč tudi zasedeno od vojaštva. Dne 26. maja 1915 se je zopet nastanilo vojaštvo v realki in ostalo tam do 31. marca 1916. Šolsko leto 1914/15 je bilo vsled tega predčasno zaključeno 2. junija 1916. V letu 1915/16 sta bili gimnazija in realka nastanjeni v deški ljudski šoli v Razlagovi ulici 16. Realka je imela pouk vsak ponedeljek, torek, sredo dopoldne od 8.—11. ure in vsak četrtek, petek, soboto popoldne od 2.—7. ure. Šola je pričela 4. oktobra 1915 in končala 28. ju-

nija 1916. Leta 1916/17 se je skrajša pouk zopet vršil v realki. Dne 5. februarja 1917 pa je zmanjkalo premoga in šola je bila zaprta do 18. februarja 1917. Od 19. februarja naprej se je pouk vršil v skrčenem merilu zopet skupno z gimnazijo v prej omenjeni ljudski šoli, ker je imela gimnazija še nekaj zaloge drv, in sicer vsako popoldne od 2.—6. ure. Dne 18. marca 1917 je prišlo zopet vojaštvo v realko. Od 19. marca 1917 dalje se je vršil pouk zopet v polnem obsegu, in sicer za realko vsak ponedeljek, torek, sredo od 2.— $\frac{3}{4}$ 7. ure in četrtek, petek, soboto dopoldne od 8.— $\frac{3}{4}$ 1. ure. Šolsko leto je končalo 28. junija 1917. Tudi leta 1917/18 se je vršil pouk skupno z gimnazijo v ljudski šoli do začetka maja 1918. Dne 10. maja 1918 se je realka vrnila zopet v svoje poslopje. Vojaki so bili sicer že 30. novembra 1917 izpraznili realko, ali na zavodu je bilo treba izvršiti obsežne poprave, ki so se zavlekle zaradi hude zime in pomanjkanja delavcev. Zaradi pičlega premoga so trajale to leto božične počitnice od 22. decembra 1917 do 6. januarja 1918. Šolsko leto je pričelo 19. septembra 1917 in končalo 18. junija 1918. Sledeče leto je pričelo redoma 18. septembra 1918. Bližali pa so se dnevi prevrata in ž njimi začetek preosnovitve nemške državne realke v slovenski zavod.

Šolsko leto 1918/19.

Pri otvoritveni zborni seji učiteljev dne 18. septembra 1918 so bili razun ravnatelja Roberta Bittnerja navzoči še ti-le člani zbora: Atzler Roland, dr. Egg Walter (umrl že 25. oktobra 1918), Fabjan Konrad, Hesse Artur, Lang Ferd., dr. Müller Gustav, Neugebauer Leo, dr. Sadu Emil, dr. Slavič Matija, Tschohl Mihael, Wehinger Franc, Zöhrer Franc (skupaj 13). Odsotnost so opravičili: dr. Mahnert Ludvik, Trup Anton in Voglar Franc. Pri tej seji je tudi manjkal Alojzij Gillich. Pri vojakih so takrat še služili: Bogovič Ivan, dr. Jörg Josip, Kropatschek Viljem, Pacher Franc, Reichert Ivan, Scheu Leo in dr. Walter Leo.

Zaradi španske bolezni (hripe) je bil zavod zaprt od 13. do 20. okt. 1918 in skupna šolska maša je bila odpovedana do 17. novembra 1918. Nastopili so dnevi prevrata. V mestu se je konstituiral združen meščanski odbor (Volkswehr). Po nasvetu tega odbora so ravnatelji srednjih šol v Mariboru dne 5. novembra prekinili za en teden šolski pouk, ker je bilo premalo garancije za javno varnost, zlasti za vnanje učence. Dne 20. novembra 1918 je prišla na zavod prva odredba narodne vlade št. 8524 z dne 16. nov. 1918 glede sprejemanja učencev, glede zbornih sej, zrelostnih izpitov, katalogov in glede olajšav pri izpitih za dijake, ki se vračajo iz vojaške službe. Dne 23. novembra 1918 je ravnatelj zavoda opozoril učence na razglas mestnega komandanta generala Maistra, da je prepovedano nepotrebno pohajkovanje in zbiranje občinstva v večernih urah in da je prepovedano nositi društvene ali narodne znake.

S 1. decembrom 1918 so zopet nastopili službo: Bogovič, Jörg, Reichert, dr. Walter; izstopila pa sta: dr. Slavič in Voglar.

Vsled naredbe narodne vlade št. 8848 z dne 27. novembra 1918 je bil na mariborski gimnaziji dne 6. decembra 1918 otvorjen prvi slovenski realčni razred in podrejen ravnateljstvu gimnazije. V ta razred so prestopili nekateri gimnazijski prvošolci in slovenski dijaki nemške realke, skupaj 46 + 2 učencev (medtem s sprejemnim izpitom 41 + 2, od drugod 3,

1 repetent lastnega zavoda in 1 repetent od drugod). Med letom jih je izstopilo 9+1, na koncu leta jih je ostalo še 37+1. V statistiki učencev za 1918/19 je ta slovenski realčni razred označen z znakom: I. c.

Odslej so prihajali na zavod nekaj časa odloki od narodne vlade v Ljubljani in od deželnega šol. sveta v Gradcu. Zadnji dopis iz nemškega Gradca je prišel dne 22. marca 1919 (št. 3 ²⁹³³/₂ dne 18. marca 1919) glede zamenjave in žigosanja denarja.

Razpis narodne vlade v Ljubljani št. 8848 z dne 27. novembra 1918 določa sledeče: „Samostojni nemški razredi drž. gimnazije v Mariboru pod vodstvom prof. Friderika Knappa se pridelijo za 1918/19 realki s pravico, da svobodno uporabljajo realčna učila in zbirke. Na realki sami je uradni jezik slovenski, slovenščina pa obvezni predmet. Sicer ostane zavod začasno neizpremenjen“. Nemški gimnazijski razredi pa niso prišli na realko, marveč v ljudsko šolo v Razlagovi ulici 16 in so prenehali s koncem šolskega leta 1918/19.

Na prvem slovenskem realnem razredu na gimnaziji so poučevali učitelji iz gimnazije, in sicer profesorji: Janez Evang. Kociper veronauk, dr. Karl Capuder nemščino, Ivan Mravljak slovenščino in francoščino, Fran Bračun zgodovino, zemljepis in matematiko (razrednik), dr. Matija Heric prirodopis, Zmagoslav Cotič prostoročno risanje in lepomis, Adolf Schaup telovadbo, Mihael Govekar petje, vodja je bil ravnatelj dr. Josip Tominšek.

Za januar 1919 je bila iz Ljubljane nakazana plača sledečim učiteljem: Bittner (ravnatelj), Fink Alfred (za latinščino), Hausman Franc (za steno-grafijo in risanje), Hesse, dr. Jörg, Fabian, Gillich, Atzler, Köle Roman (petje), Kropatschek, Lang Ferd., Müller, Neugebauer, Pacher, Reichert, dr. Mahnert, dr. Sadu, Tschohl, dr. Walter, Wehinger, Zöhrrer. Izmed nemških učiteljev nekateri sploh niso nastopili, drugi so začeli zapuščati Maribor in si iskati službe v Nemški Avstriji. Telovadni učitelj Anton Trup sploh ni nastopil službe, Atzler Roland je odpovedal službo 15. januarja, dr. Walter Leo pa že 8. januarja 1919. S koncem marca 1919 so bili iz službe odpuščeni ravnatelj Bittner Robert, dr. Jörg Josip in dr. Müller Gustav. Do konca 1918/19, to je do 31. avgusta so bili še pogodbeno sprejeti: Fabian, Gillich, Hesse, Kropatschek, Ferd. Lang, Pacher, Reichert, dr. Sadu, Tschohl, Wehinger, Zöhrrer. Fabjan in Gillich pa sta odpovedala službi že 25. aprila 1919. Namesto Hesseja je prevzel v drugem polletju risanje prof. iz učiteljsišča Anton Gvaiz. S 1. marcem 1919 pa je bil na realko v službovanje prideljen prof. Luka Brolih z gimnazije v Pazinu.

Dne 9. oktobra 1918 je umrl šolski sluga Anton Schischek, ki je služil 37 let na zavodu. Namesto njega je bil provizorično imenovan s 1. dec. 1918 Ferdinand Lepenik in s 1. januarjem 1919 tudi še pomožni sluga Josip Bauman, ki je ostal do konca septembra 1919. Njega je nadomestil Josip Habjanič, imenovan s 1. novembrom 1919 za II. prov. slugo.

Dne 8. januarja 1919 je bila za učence-Slovence majhna šolska slavnost, „Vodnikov dan“, popoldne ob 3. uri. Govoril je prof. Ivan Bogovič.

Dne 18. januarja 1919 (št. 135) je poslalo štajersko obmejno poveljstvo SHS v Mariboru opomin na zavod, da nemška šolska mladina hujska proti prebivalstvu slovenske narodnosti in da ima tajno Slodencem sovražno organizacijo. In res je prišlo dne 27. januarja do demonstracij in izgrediv proti Slovincem. Vsled tega je okrajno glavarstvo dne 28. januarja 1919

št. 81, poslalo na vodstvo zavoda sledeči dopis: „Dognalo se je, da je dalo vodstvo zavoda dovoljenje za prečasn sklep pouka v svrhu udeležbe učiteljev in učencev že prejšnji dan sklenjene in pripravljene demonstracije proti Slovencem, ki so povzročile velike izgrede in privedle do krvoprelitja. Zato je zaukazala Narodna deželna vlada SHS, oziroma poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani takojšnjo začasno zatvoritev pouka na tamošnjem zavodu“. — Nato je prišel razpis višjega šolskega sveta št. 1913 z dne 13. februarja 1919, da ostanejo nemške srednje šole v Mariboru do nadaljnjih ukrepov zaprte, dovoljuje se pa, da se učenci razredujejo za I. tečaj ter se jim izdajo polletni izkazi. — Prazne šolske prostore so med tem zasedli vojaki države SHS. — Redni pouk v II. tečaju je pričel šele 1. aprila 1919.

Tajne organizacije mladine pa s tem še niso prenehale. Razpis viš. šol. sveta z dne 11. aprila 1919, št. 5295, prepoveduje namreč nošnje enotnih čepic srednješolskega dijaštva in z odlokom z dne 12. aprila 1919, št. 5080, se učiteljskemu zboru naroča preiskava glede dijaškega društva „Germanija“ in štirih drugih burševskih društev.

Dne 28. junija 1919 je zavod praznoval Vidov dan (obletnico bitke na Kosovem polju 1389) in naslednji dan 29. junija je bilo šolsko leto končano. Izpričevala so se razdelila 5. julija 1919.

Glede nemških srednjih šol je odločilo poverjeništvu za uk in bogočastje z razpisom dne 8. junija 1919, št. 2710, to-le: „Na državni realki v Mariboru, ki se postopoma razvija s slovenskimi temeljnimi razredi, ostanejo začasno nemški razredi od 2.—7., vanje se sprejmejo nemški učenci iz drž. realke v Ljubljani. Nemške vzporednice državne realke v Ljubljani se opuste. Dijaki I. razreda smejo delati sprejemni izpit v nemškem jeziku samo na drž. realni gimnaziji z nemškim učnim jezikom v Ljubljani“.

Naj sledijo še nekateri važnejši razpisi viš. šol. sveta: 1. Št. 10.452, dne 31. decembra 1918. Ustanovitev višjega šolskega sveta v Ljubljani za vse ozemlje Narodne vlade SHS v Ljubljani počenši s 1. januarjem 1919; 2. št. 600, dne 16. januarja 1919. Pouk naj se vrši od 8.—1. ure po 50 minut vsako uro. Čezmezne ure (čez 30) smejo biti tudi popoldne (n. pr. telovadba, risanje, prosti predmeti); 3. št. 1914, dne 8. februarja 1919. Pospeševanje antialkoholnega gibanja; 4. št. 2617, dne 28. aprila 1919. Okrožnica glede alkoholnih pijač in kajenja na šolskih izletih; 5. št. 10.239, dne 21. julija 1919. Učenke-hospitantke imajo odslej iste pravice in dolžnosti, kakor redni javni učenci; 6. št. 11.336, dne 8. avgusta 1919. Izpričevala slovenskih srednješolskih tečajev v Trstu (iz leta 1918/19) so veljavna za prestop v gimnazije ali realke brez sprejemnega izpita; 7. št. 8052, dne 8. junija 1919. Dijaški sestanki v svrhu izpopolnjevanja izobrazbe pod nadzorstvom učiteljskega zbora dovoljeni.

Šolsko leto 1919/20

je pričelo dne 22. septembra 1919, toda pouk se je vršil skraja v skrčenem obsegu, ker je bilo premalo učiteljev. Od nemških profesorjev so bili za 1919/20 pogodbeno zopet v službo sprejeti: Vlado svetnik Leo Neugebauer, profesorji Ferdinand Lang in Ludovik Lang (ta je bil prej na gimnaziji) in dr. Emil Sadu. Meščanski učitelj Hausmann Franz je bil za 1919/20 prideljen realki, pa je koncem februarja 1920 odpovedal službo, ker je bil med tem

imenovan za vodjo meščanske šole v Feldbachu v Nemški Avstriji. Njegove ure je potem prevzel učitelj na meščanski šoli Josip Žagar. Nadalje je bil pogodbeno sprejet v službo Evgen Wiesspeiner (za angleščino), ki je dne 17. januarja 1920 nastopil službo. Dne 28. januarja 1920 je nastopil službo prof. Ilarion Tofan (Ukrajinec), ki je bil prej na gimn. v Sretu v Bukovini. Za 1919/20 so bili nadalje prideljeni sledeči slovenski učitelji: prof. Luka Brolih (je bil že lani tu), prof. Josip Fistravec in Anton Gvaiz (oba z učiteljsišča v Gorici), prof. Filip Gasparin (z državne realke na Dunaju, IX. okraj), prof. Ivan Mravljak (s tukajšnje gimnazije), Josip Pirnat (tudi z gimnazije), namestni učitelj s prejemki IX. čin. razreda, dr. Maks Kovačič (nam. učitelj z učiteljsišča), Franc Ravnihar (nam. učitelj, na novo imenovan). Začasni vodja zavoda le ostal še vedno prof. Ivan Bogovič, in sicer do 2. okt. 1919, dne 3. oktobra je nastopil to službo pisec teh vrstic. Pomožni učitelj za srbo-hrvatski jezik je bil prof. Josip Ribarič z učiteljsišča.

Zavod je imel v tem šolskem letu 7 temeljnih razredov in skraja dve vzporednici (v I. in II.), od 1. decembra 1919 pa tri vzporednice, ko je bil četrti razred razdeljen v dva oddelka. Slovenski učni jezik je bil v I. a, I. b in II. a razredu (ki je nastal iz lanskega slovenskega realčnega razreda na gimnaziji); nemški razredi so bili II. b, III., IV. a, IV. b, V., VI., VII. Glede nemških učencev v slovenskih razredih je določil razpis viš. šol. sveta št. 14.194, dne 19. septembra 1919, naj se ž njimi ravna dobrohotno, če še ne znajo zadosti slovenski. Slovenščina je bila za vse učence obvezen predmet, poučevala se je pa v treh stopnjah: a) Nemci-začetniki, b) Nemci, ki so že znali nekaj slovenščine, c) Slovenci.

Dne 18. oktobra 1919 je zavod obhajal spomin 50 letnice smrti slovenskega pesnika Simona Jenka. Učenci so se zbrali v ta namen po narodnosti ločeni v obeh risalnicah; kjer sta jim razložila pomen tega dneva vodja zavoda (v slovenskem jeziku) in prof. Josip Fistravec (v nemškem jeziku).

Na dan obletnice narodnega ujedinenja (29. oktobra) je bil zavod pri slovesni maši v stolnici in se je potem udeležil slavnostnega obhoda po mestu.

Z odlokom viš. šol. sveta št. 18974, dne 25. novembra 1919; so bili vsled odredbe ministrstva za notranje stvari za državo SHS uvedeni trije državni prazniki. 1. Prvi december, v spomin proklamacije enotne države SHS. 2. Vidov dan, 28. junija, v spomin bitke na Kosovem polju. 3. Petrov dan, 12. julija, rojstni dan Nj. Velič. kralja Petra I. — V proslavo prvega decembra je imel zavod šolsko mašo, potem pa je v šoli govoril prof. Luka Brolih o pomenu te obletnice v slovenskem in nemškem jeziku.

Božične počitnice so trajale od 24. decembra do 6. januarja. Velikonočne pa od 28. marca (cvetna nedelja) do 6. aprila 1920.

Prvo polletje je bilo zaključeno dne 14. februarja in drugo dne 28. junija 1920. Letna izpričevala pa so se razdelila šele 5. julija 1920. Dnevi od 15. — 17. februarja so bili pouka prosti. Pouka prosta sta bila tudi še 12. december 1919 (ravnateljev dan) in 12. maj 1920 (majniški izleti).

Zdravstveno stanje je bilo to leto na zavodu še precej dobro. Dne 4. novembra 1919 je umrl tretješolec Ludvik Pinter. Pogreba se je udeležil ves zavod. Dne 18. maja 1920 pa je utonil v Dravi pri mestnem kopališču sedmošolec Ivan Reiser. V zorni mladosti je zapustil prvi svoje drage tovariše in neutolažene voditelje in tik pred zrelostnim izpitom se je nenadno ločil drugi od nas, že dorasel mladenič.

Dne 28. junija 1920 je ob sklepu šole zavod obhajal šolsko slavnost 50letnice višje realke in ob enem tudi državni praznik Vidov dan. Učenci so bili pri slovesni zahvalni sv. maši v stolnici in so se potem zbrali v risalnici za geometrijo. Ravnatelj zavoda je v slovenskem in nemškem jeziku razložil v slavnostnem govoru pomen tega dneva. Orisal je v kratkih potezah zgodovino tega zavoda in je povdarjal zasluge mestne občine za ustanovitev tega zavoda. Razložil je nadalje pomen Vidovega dne in se toplo zahvalil učencem, ki so ob tej priliki nabrali znesek K 1000— za sirote, katerih očetje so padli v vojski za brambo domovine. Nato je sledila deklamacija šestošolca Antona Bekarja, begunca iz Primorja. Deklamoval je srbsko narodno pesem: Kosovka djevojka. Pevci so nato zapeli himno Bože pravde. S tem je bila slavnost zaključena.

Še isti dan pa so začeli učenci z okrašenjem poslopja z zelenjem in zastavicami v čast prihoda Njegovega Veličanstva Regenta Aleksandra. Drugi dan (29. junija) so se zbrali učenci ob 12. uri 30 minut pred šolo in tam pričakovali prihoda Visokega gosta. Regent se je pripeljal mimo realke ob 13. uri 30 minut in je bil prisrčno pozdravljen od šolske mladine in od učiteljev.

Pri splošnih avdijencah pri Njegovem Veličanstvu v mestni dvorani se je poklonil v deputaciji ravnatelj srednjih šol tudi ravnatelj realke ter je imel izredno čast govoriti z Regentom o zadevah realke.

Dijaki begunci iz zasedenih dežel so še isti dan prejeli izpričevala in se drugi dan odpeljali domov. Drugi učenci pa so prejeli izpričevala v soboto, 3. julija (namesto 5. julija, ker so ta dan pričeli zrelostni izpiti).

Dne 30. junija 1920 se je vršilo vpisovanje v prvi razred in 3. julija so bili sprejemni izpiti za ta razred.

Telovadba je v tem letu izostala, ker zavod ni imel učitelja in ker telovadnica še vedno ni porabna.

Katoliško bogoslužje se je vršilo ob nedeljah in praznikih v stolni cerkvi. Petje in propovedi so se vršile menjaje v slovenskem in nemškem jeziku. Trikrat so bili učenci pri sv. spovedi in obhajilu (25. okt. 1919, 15. in 16. marca 1920 v zvezi z cerkvenimi govori in 22. junija). Ob priliki velikonočne spovedi je imel krasne cerkvene govore prečastiti gosp. profesor dr. Anton Medved s tukajšnje drž. gimnazije.

Nekateri važnejši razpisi višjega šolskega sveta: 1. Št. 15.098, dne 10. oktobra 1919. Absolventi 4. tečaja meščanske šole v Krškem delajo lahko sprejemni izpit za 5. razred realke ob koncu šolskega leta; 2. št. 19.191, dne 8. decembra 1919. Tečajni neobveznih predmetov morejo imeti vsaj 15 udeležencev; 3. št. 20.532, dne 9. januarja 1920. Okrožnica glede uporabe čitank v šoli; 4. št. 1832, dne 9. februarja 1920. Okrožnica zaradi plesnih vaj med srednješolci; 5. št. 3463, dne 18. marca 1920. Udeležba učencev pri političnih shodih prepovedana; 6. št. 1679, dne 9. februarja 1920. Šolska izpričevala morajo biti slovenska; 7. št. 4203, dne 18. aprila 1920. Okrožnica o gojitvi plavanja; 8. št. 7138, dne 20. junija 1920. Olajšave pri prestopu četrtošolcev gimnazijcev in realcev na učiteljsiše; 9. št. 6918, dne 19. junija 1920. Položna voznina za dijaštvo na skupnih poučnih potovanjih.

Zahvala in prošnja ravnateljstva.

Ravnateljstvo izreka prisrčno zahvalo vsem prijateljem in dobrotnikom zavoda in posebej še mestni občini Maribor, ki je omogočila tisk tega izvestja. Hvala tudi vsem članom in dobrotnikom „Podpornega društva za revne učence državne realke v Mariboru“ in zlasti Mari-borski posojilnici.

Obenem pa ravnateljstvo vljudno prosi stariše učencev in njih namestnike, naj se že med letom na zavodu pri učiteljih večkrat oglašajo, da dobe pravočasno potrebna pojasnila o napredku in vedenju učencev. Vzgoja šolske mladine bo imela le takrat dobre uspehe, če se šola in dom vzajemno podpirata.

Število učencev v prvih 70. letih.

A. Na enorazredni nesamostojni nižji realki:

Prvo leto:	1850/51	72 učencev
drugo leto:	1851/52	62 „
tretje leto:	1852/53	57 „
četrto leto:	1853/54	49 „

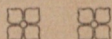
B. Na dvorazredni nesamostojni nižji realki:

Leto realke	Šolsko leto	Število učencev	Leto realke	Šolsko leto	Število učencev
5	1854/55	69	13	1862/63	100
6	1855/56	91	14	1863/64	92
7	1856/57	74	15	1864/65	84
8	1857/58	76	16	1865/66	76
9	1858/59	61	17	1866/67	92
10	1859/60	74	18	1867/68	94
11	1860/61	88	19	1868/69	85
12	1861/62	95	20	1869/70	89

C. Popolna višja realka (7 temeljnih razredov in vzporednice):

Leto realke	Šolsko leto	Število razredov	Število učencev		Po narodnosti			Zrelostni izpit napravili
			sploh vpisanih	ob koncu leta	Slovenci	Nemci	drugi	
1	1870/71	3	126	110	24	83	3	—
2	1871/72	4	137	127	26	100	1	—
3	1872/73	5	179+2	165	25	132	8	—
4	1873/74	6	211	186	34	245	7	—
5	1874/75	7	192	172	38	126	8	10
6	1875/76	7	165	158	24	120	8	8
7	1876/77	7	166	152	25	89	15	15
8	1877/78	7	137	129	24	83	13	11
9	1878/79	7	126	120	17	77	7	9
10	1879/80	7	103	101	11	78	3	10
11	1880/81	7	95	92	17	70	4	15
12	1881/82	7	98	91	17	70	4	8
13	1882/83	7	110	98	15	73	10	6
14	1883/84	7	130	120	15	96	9	4
15	1884/85	7	158	135+1	20	103+1	12	6
16	1885/86	7	182	164	23	131	10	6
17	1886/87	7	174	155	14	129	12	7
18	1887/88	7	155	140	12	121	7	7
19	1888/89	7	161	147+1	10	126	11+1	10
20	1889/90	7	167	155	11	134	10	7
21	1890/91	7	177+2	166+2	12	142+1	12+1	6
22	1891/92	7	185+3	177+3	11	152	17	9
23	1892/93	7	198+4	185+4	9	160	20	13
24	1893/94	7	215+2	201+2	9	174+1	18+1	15
25	1894/95	7	217+1	202+1	10	176+1	16	14+1
26	1895/96	7	233+3	221+3	13	191+3	17	17
27	1896/97	7	234+4	210+2	9	190+2	11	18

Leto realke	Šolsko leto	Število razredov	Število učencev		Po narodnosti			Zrelostni izpit napravili
			sploh vpisanih	ob koncu leta	Slovenci	Nemci	drugi	
28	1897/98	7	204	183	4	170	9	16
29	1898/99	7	194+1	180	3	166	11	21
30	1899/1900	7	211	195	4	184	7	12
31	1900/01	7	229	217	4	205	8	14
32	1901/02	7	232+2	215+2	6	202+2	7	14
33	1902/03	8	247	232+3	8	220+3	4	16
34	1903/04	7	237	224+2	8	216+2	—	13
35	1904/05	7	243	221+1	11	210+2	—	8
36	1905/06	7	260	241+1	7	233+1	1	19
37	1906/07	7	273	258+2	11	246+1	1+1	16
38	1907/08	8	269+1	249+1	10	235+1	4	22+4
39	1908/09	8	246+1	239+2	10	223+2	6	18
40	1909/10	8	275+4	258+2	11	243+2	4	15
41	1910/11	8	284	270+2	8	256+2	6	21+2
42	1911/12	9	289+3	276+4	8	263+4	5	20+2
43	1912/13	9	311+5	297+5	8	283+5	6	26+2
44	1913/14	9	309+6	296+8	9	281+8	6	12+1
45	1914/15	9	336+6	294+5	7	282+5	5	0+30
46	1915/16	9	341+11	311+10	20+1	283+7	8+2	2+19
47	1916/17	9	310+12	329+12	15	304+12	10	8+49
48	1917/18	10	380+13	350+13	18	347+12	3+1	9+41
49	1918/19	11	438+22	349+17	48+1	300+16	1	22+20
50	1919/20	10	389+51	356+39	165+12	175+25	16+2	11+2

Učiteljski zbori

vseh profesorjev, provizoričnih, namestnih in pomožnih učiteljev
od leta 1850 — 1920.

A. Na nesamostojni eno- in dvorazredni nižji realki.

1. Rottenbacher Josip 1850—1854	10. Wutschnik Karl 1860—1865
2. Widerhofer Gašper 1850—1864	11. Hönig Raimund 1862—1870
3. Schocher Andrej 1850—1864	12. Čuček Josip 1863—1864
4. Krainz Ivan 1853—1854	13. Flekh Josip 1864—1865
5. Tauber Mihael 1854—1855	14. Mirth Vincenc 1864—1865
6. Roth Jernej 1854—1857	15. Stopper Gottlieb 1864—1870
7. Kurzbauer Ferdinand 1854—1857	16. Janežič Franc 1865—1869
8. Steinlechner Albert 1856—1860	17. Motz Josip 1868—1869
9. Lukas Josip 1857—1864	18. Kremer Josip 1869—1870

Ravnateljji so bili (ozir. prov. vodje): št. 2, 3, 12, 14, 16, 18.

B. Na popolni višji realki.

1. Zvěřina Franc 1870—1871	29. Schwarzer Karl 1878—1879
2. Reichel Rudolf 1870—1871	30. Glaser Moric 1878—1879
3. Janežič Franc 1870—1872	31. Langer Oskar 1879—1884
4. Essl Josip 1870—1874	32. Nagele Anton 1879—1893
5. Reibenschuh Anton Fr. 1870—1875	33. Satter Avgust 1882—1894
6. Jonasch Josef 1870—1899	34. Doleschal Anton 1884—1885
7. Markl Rudolf 1870—1903	35. Holzer Franc 1885—1886
8. Fasching Franc 1870—1904	36. Baudisch Julij 1885—1887
9. Adler Rudolf 1871—1872	37. Bieber Vincenc 1885—1907
10. Nawratil Josip 1871—1885	38. Mager Adolf 1887—1891
11. Schnabl Ferdinand 1871—1890	39. Dr. Sedlaček Ivan 1889—1907
12. Horak Hugo Tom. 1872—1874	40. Hesse Artur 1890—1919
13. Kassler Josip Nikolaj 1872—1874	41. Hirschler Jakob 1891
14. Brelich Franc 1872—1903	42. Hruby Vincenc 1891—1893
15. Steinwenter Artur 1873—1875	43. Kaufmann Franc 1891—1900
16. Dr. Britto vitez Gaston 1873—1900	44. Raiz Egid 1893—1894
17. Lang Franc 1873—1900	45. Drouillot Augustin 1893—1895
18. Nauratil Josip 1874	46. Sokoll Edvard 1894—1897
19. Körner Karl 1874—1875	47. Dobrowolny Leo 1894—1899
20. Repitsch Ivan 1874—1878	48. Dr. Prem Simon M. 1895—1897
21. Frank Josip 1874—1895	49. Blttner Robert 1895—1899 in
1907—1919
22. Knobloch Gustav 1874—1907	50. Hartmann Sigmund vitez Valpezon
in Rožbjeschitz 1896—1897
23. Pollak Adolf 1875—1876	51. Schmid Edmund 1897—1898
24. Nemeček August E. 1875—1878	52. Gugel Emil 1897—1900
25. Dr. Merwart Karl 1875—1878	53. Tschakert Oton 1898
26. Neubauer Karl 1876—1895	54. Holzer Josip 1898
27. Spiller Robert 1876—1903	
28. Dr. Jahn Karl 1878—1879	

55. Straubinger Rudolf 1898
56. Beran Emerih 1898
57. Ortner Viktor 1898—1904
58. Wagner Rudolf 1899
59. Wehner Adolf 1899—1900
60. Dr. Krassnigg Nikolaj 1899—1902
61. Gassarek Karl 1899—1909
62. Pettaufer Leopold 1900—1901
63. Frank Josef 1900—1903
64. Speth Bertold 1900—1904
65. Frass Simeon 1900—1904
66. Dr. Dutz Ivan 1900—1908
67. Jerovšek Anton 1900—1911
68. Miklau Julij 1901—1902
69. Schriefl Karl 1901—1906
70. Fugger Eberhard 1902
71. Holzer Josip 1902—1903
72. Kuba Rihard 1902—1903
73. Kovač Maks 1903
74. Kren Ivan 1903—1905
75. Weber Evgen 1903—1908
76. Förster Josip 1903—1910
77. Handel Karl 1904—1905
78. Halfter Maks 1904—1905
79. Vadnou Emil 1904—1905
80. Wassermann Ivan 1904—1905
81. Häring Georg 1904—1905 in
1906—1911
82. Köle Roman 1904—1905 in
1918—1919
83. Schuh Adam 1904—1908
84. Harrer Karl 1905—1906
85. Krug Julij 1905—1909
86. Dr. Jörg Ivan 1905—1919
87. Dr. Pivko Ludvik 1906—1907 in
1912—1915
88. Trup Anton 1906—1919
89. Aurich Alfred 1907—1908
90. Stiebler Anton 1907—1909
91. Tschohl Mihael 1907—1919
92. Dr. Hiebler Leo, pl. 1908—1911
93. Schilf Rudolf 1908—1911
94. Jeneschitz Robert 1908—1912
95. Kropatschek Viljem 1908—1919
96. Dr. Walter Leo 1908—1919
97. Lang Ferdinand 1908—1920
98. Knapp Friderik 1909
99. Dr. Gauby Ludvik 1909—1911
100. Komenda Jurij 1909—1911
101. Šorn (Schorn) Josip 1909—1912
102. Wehinger Franc 1910—1919
103. Zöhrer Franc 1910—1919
104. Dr. Mahnert Ludvik 1910—1914
in 1918—1919
105. Kavčič Jakob 1911
106. Fistravec Otmar 1911—1912
107. Koukal Gustav 1911—1913
108. Markošek Ivan 1911—1916
109. Treiber Karl 1911 in 1917—1918
110. Pacher Franc 1911—1919
111. Egg Walter 1911—1919
112. Günther Viljem 1912
113. Paschinger Viktor 1912—1913
114. Posselt Alfred 1912—1914
115. Pirc Matija 1912—1917
116. Dr. Müller Gustav 1912—1919
117. Dr. Röd Josip 1913—1916
118. Reichert Ivan 1913—1919
119. Atzler Rolaud 1913—1914 in
in 1917—1919
120. Kurz Josip 1914
121. Tenczyn Emil 1914—1915
122. Kraft Zdenko pl. Helmhacker
1914—1915
123. Scheu Leo 1914—1919
124. Fabian Konrad 1914—1919
125. Nahrgang Gustav 1915—1916
126. Gillich Alojz 1915—1919
127. Hausman Franc 1915—1916 in
1918—1920
128. Neugebauer Leo 1915—1920
129. Dr. Somrek Josip 1916
130. Böhm Alojzij 1916—1917
131. Mühlbacher Ivan 1916—1917
132. Dr. Slavič Matija 1916—1918
133. Voglar Franc 1917—1918
134. Bogovič Ivan 1917—1920
135. Fink Alfred 1918—1919
136. Vales Alfons ”
137. Dr. Tominšek Josip ”
138. Bračun Franc ”
139. Dr. Capuder Karl ”
140. Cotič Zmagoslav ”
141. Govekar Milan ”
142. Dr. Heric Matija ”
143. Kociper Jan. Evang. ”
144. Schaup Adolf ”
145. Mravljak Ivan 1918—1920

(Št. 137.—145. je tvoril učiteljski zbor slov. realčnega razreda na gimnaziji.)

146. Dr. Sadu Emil 1918—1920	154. Lang Ludvik 1919—1920
147. Brolih Luka 1919—1920	155. Zupančič Jakob „
148. Gvaiz Anton „	156. Taferner Hubert „
149. Ravnihar Franc „	157. Ribarič Josip „
150. Dr. Kovačič Maks „	158. Tofan Ilarion 1920
151. Fistravec Josip „	159. Wiesspeiner Evgen 1920
152. Gasparin Filip „	160. Žagar Josip 1920
153. Pirnat Josip „	

Zrelostni izpiti leta 1918/19.

- a) Izredni in predčasni roki. Izpraševalni komisiji je predsedoval vsakokrat ravnatelj Robert Bittner.

Dne 21. septembra 1918 Mahrle Sebastian, rojen 1902 v Sarajevu (s tukajšnje vojaške realke). On je napravil pismeni in ustni izpit predčasno, namesto v februarju 1919. Vsi drugi kandidatje v izrednih rokih (od 19. oktobra 1918 — 6. februarja 1919) so bili oproščeni pismenega in ustnega izpita na podlagi odloka bivšega ministrstva št. 2988 z dne 8. oktobra 1914.

Dne 19. oktobra 1918 Scherrl Peter, rojen 1896 v Celovcu.

Dne 30. oktobra 1918 Fritz Anton, rojen 1897 v Mariboru, Linke-Brawford Alfred, rojen 1897 v Rabovicah v Galiciji.

Dne 15. novembra 1918 baron Schönberger Ernst, rojen 1897 v Krškem ob Savi, Weltzebach Josip, rojen 1898 v Mariboru.

Dne 9. decembra 1918 Smodej Anton, rojen 1898 v Leskovcu na Štajerskem; Weiglein Hugo, rojen 1897 v Studencih pri Mariboru; Maks Vogrin, rojen 1898 v Črešnjevcu na Štajerskem.

Dne 25. januarja 1919 Lamm Franc, rojen v Črešnjevcu na Štajerskem.

Dne 15. januarja 1919 Hanke Alojz, rojen 1900 na Dunaju.

Dne 6. februarja 1919 Partbauer Karl, rojen 1898 v Marenbergu ob Dravi; Günther Reinhold, rojen 1898 v Zeltwegu; Hörmann Josip, rojen 1897 v Studencih pri Mariboru; Leis Emil, rojen v Brucku na Muri; Volk Anton, rojen 1899 v Trstu; Hrastnik Ivan, rojen 1900 v Zgor. Polskavi; Škof Franc, rojen 1899 v Mariboru; Laznausky Rudolf, rojen 1900 v Dun. Novem mestu; Ortner Karl, rojen 1898 v Gradcu.

- b) Rok v februarju 1919. Dne 7. febr. 1919 Blaha pl. Olbor Eduard, rojen 1899 v Gradcu (s tukajšnje vojaške realke); Eiletz Otmar, rojen 1901 v Mariboru.
- c) Polletni rok 1919. Narodna vlada v Ljubljani je z razpisom št. 97 z dne 3. januarja 1919 izdala za 1919 navodila za zrelostne izpite glede izpraševanja v slovenščini, nemščini in domoznanstvu. Drugi odlok iste vlade št. 9953 ex 1918 z dne 3. januarja 1919 odreja ustanovitev posebnih tečajev za pripravo za zrelostni izpit v korist častnikom in enoletnim prostovoljcem. Vojne mature so s tem odpravljene. — Gojenci tukajšnje vojaške realke so v polletnem roku 1919 delali zrelostni izpit na tukajšnji gimnaziji, ker na državni realki ni bilo mogoče zanje sestaviti slovenske komisije.

Za pismeni izpit, ki se je vršil od 2. — 4. junija (nemščina, francoščina, angleščina in opisna geometrija), se je bilo priglasilo 27 kandidatov. Ustni izpit se je vršil potem dne 23. — 25. junija 1920 pod predsedstvom višjega šol. nadzornika dr. Leopolda Poljanca. Pet kandidatov ni bilo pripuščenih k izpitu, eden je odstopil pred ustnim izpitom. Za zrele z odliko so bili spoznani 3 in za zrele 18, in sicer ti-le:

Dadiu Armin, rojen 1901 v Mariboru (z odliko); Dorfmeister Rudolf, rojen 1902 v Mariboru; Glaser Karel, rojen 1901 v Mariboru; Gödl Siegfried, rojen 1901 v Mariboru; Hoffer Oskar, rojen 1901 v Mariboru; Horak Walter, rojen 1901 na Vranskem; Jüptner Rudolf, rojen 1901 v Pulju; Klima Alojzij, rojen 1901 na Dunaju; Kokot Franc, rojen 1901 v Mariboru; Kopp Viljem, rojen 1901 v Mariboru; Oborny Adolf, rojen 1900 v Budjejevicah na Češkem; Povše Henrik, rojen 1901 v Mariboru; Rungaldier Ervin, rojen 1901 v Mariboru (z odliko); Travaň Rudolf, rojen 1902 v Gorici; Urek Ivan, rojen 1901 v Št. Lenartu v Slov. goricah; Wokan Franc, rojen 1900 v Celju; Zahlbruckner Ivan, rojen 1901 v Rohatcu na Moravskem; Zaveršnik Maks, rojen 1901 v Mariboru (z odliko); Brunner Helmut, rojen 1899 v Ptuju; Lorber Herman, rojen 1900 v Mariboru; Zeichen Rudolf, rojen 1900 v Mariboru.

Zrelostni izpiti leta 1919/20.

Priglasilo se je 24 kandidatov, med temi: 18 rednih učencev, 3 zasebni učenci in 3 vnanjiki. Za dva vnanjika (tukajšnje vojaške realke) je bila sestavljena posebna slovenska komisija. (Razpis viš. šol. sveta št. 5057 z dne 9. maja 1920.) Še pred pismenim izpitom je odstopil eden (zasebni učenec).

Pismeni izpit se je vršil od 7. do 10. junija 1920. Tisti kandidatje, ki niso obiskovali angleščine, so pisali mesto angleščine slovenščino. Naloge so se glasile:

Slovenščina za Slovence, na izbero tri teme: 1. Pomnik tvoj prvi tvoja dela, ki vek ne vniči jih noben. (Gregorčič.) 2. Važnost papirja in tiskarstva za razvoj kulture. 3. Vodilne misli za karakterizacijo posameznih dob v zgodovini slovenskega slovstva.

Slovenščina za Neslovence, prevod na nemščino v dveh skupinah. Začetniki: Pošteni loncevezev. Po Češkem iz čitanke H. Podkrajška. Bolj izvežbani: Krokari na zagrebški realki. Fr. Erjavec.

Nemščina, na izbero tri teme: 1. Stürmen muß es, soll es Frühling werden. 2. Es ist die Rede dreierlei, ein Licht, ein Schwert und Arznei. 3. Veränderung der Erdoberfläche durch Natur und Menschenhand.

Francoščina: Un examen. (p. Viand). Kuhn, Franz. Lesebuch, Unterstufe, stran 67.

Angleščina: The Halt. Iz novele pisateljice Ouida (45 vrstic).

Opisna geometrija: 1. Das im Verhältnisse 1 : 2 durch Grund- und Aufriß gegebene Objekt (ein Tisch) ist in freier Perspektive darzustellen. 2. Ermittle den Schnitt der Ebene $E(\infty, 11, 9)$ mit dem abgeplatteten Rotationsellipsoid $[M(0, 5, 5), a=5, b=3]$ und konstruiere im Punkte $P(4, \text{---}, \text{---})$ der Schnittebene die Tangentialebene. 3. Schatten ins Innere und Schlagschatten einer Halbkugel mit gegebener Wandstärke bei Diagonalbeleuchtung. $M(0, 5, 6); r_1=4, r_2=3$.

Ústni zrelostni izpiti so se vršili dne 5. in 6. julija 1920. Predsedoval je višji šolski nadzornik dr. Leopold Poljanec. K izpitu je prišlo 12 rednih učencev, en zasebni in en vnanji učenec. Izid izpitov je bil ta-le: eden zrel z odliko, dvanajst zrelih (med njimi en zasebni in en vnanji kandidat), eden je propadel na pol leta. Zrelostno izpričevalo so prejeli sledeči abiturijenti:

1. Bruckner Ferdinand, rojen 1899 v Prijedoru, okraj Banjaluka; 2. Črepinko Friderik, rojen 1901 v Mariboru; 3. Gottlich Viktor, rojen 1900 v Križevcih pri Ljutomeru, zrel z odliko; 4. Hengerer Kurt, rojen 1901 v Innsbrucku; 5. Jager Rudolf, rojen 1903 v Brežicah ob Savi; 6. Jovčič Rimljan, rojen 1901 v Trstu; 7. Koss Alfred, rojen 1900 v Mariboru. 8. Kuljiš Vinko, rojen 1901 v Kaniži, okraj Hvar; 9. Pregelj Friderik, rojen 1900 v Mariboru; 10. Reiser Oton, rojen 1902 v Laškem trgu; 11. Stalzer Adolf, rojen 1902 v Kaniži pri Ptuj; 12. Strenar Maks, rojen 1901 v Trstu; 13. Šramel Vladimir, rojen 1901 v Sežani pri Trstu.

Seznam učencev koncem leta 1918/19.

Ia. Anderwald Kristijan, Aslanowicz Marija, Axmann Alfred, Bizek Ferdinand, Cziglar Valter, Dietner Konrad, Dominik Štefan, Falk Alfred, Flak Erih, Fritz Karl, Futter Arnulf, Golež Ludvik, Gutmann Friderik, Heinrich Karl, Heinze Franz, Heinze Karolina, Hitzel Karl, Huber Leopold, Jawurek Ivan, Lellek Anton, Kac Miha, Karba Ernst, Koschar Friderik, Kotzbek Edgar, Kralj Oton, Kratochwil Robert, Leskovšek Josip, Lešnik Rudolf.

Skupaj: 26 javnih učencev in 2 hospitantki.

Ib. Braunseis Eleonora, Lorber Herman, Lotz Ivan, Lotz Karl, Markl Karl, Musegg Bruno, Nemetz Roman, Nödl Oton, Ossoinig Valter, Petrovič Aleksander, Podliebnig Manfred, Schieferdecker Franz, Sekera Viljem, Sever Viljem, Skerget Henrik, Skraber Oton, Soukup Gustav, Stuhec Franc, Techt Franc, Tomažič Josip, Tscharre Josip, Tschitschek Hugo, Vollmeier Hugo, Vučič Slavko, Weisch Adolf, Worsche Konrad, Zaff Josip, Zieser Konrad, Zmork Oton.

Skupaj: 26 javnih učencev in 1 hospitantka.

Ic. (Slovenski realčni razred na gimnaziji).

Babič Ivan, Borko Franc (mlajši), Borko Franc (starejši), Bračko Franc, Brumen Maks, Černelč Božidar, Duh Ludvik, Fabjan Milan, Fischer Ferdinand, Friedrich Artur, Karba Vladimir, Kirbiš Jože, Kocuvan Adolf, Kodrič Alojz, Konjedic Avrelj, Koroša Ivan, Koroša Radovan, Koser Adalbert, Koštomaj Stanko, Krefl Ivan, Kristan Miran, Krisper Leon, Lebe Leopold, Lorber Friderik, Maister Borut, Mešiček Jože, Monjac Smiljan, Najdič Davorin, Petovar Ciril, Pinter Anton, Prelec Marjan, Radaj Hinko, Sekolec Anton, Škerlec Bogumil, Stergar Eleonora, Voh Gvidon, Zinauer Friderik, Železnik Blaž.

Skupaj: 37 javnih učencev in ena hospitantka.

IIa. Drexel Artur, Fabian Viktor, Filipčič Viktor, Gerbl Leopold, Goričan Franc, Kramer-Drauberg Gertruda, Gregorincsiacs Alfred, Haubenhofler Ivan, Henzl Sigfrid, Hrastnig Franc, Janik Ervin, Jeglitsch Reinhold, Jermowschek Aleksander, Jurše Franc, Hladnik Josip, Kodrič Viktor, Kogler Ivan, König Kuno, Kottas-Heldenberg Alojz, Krepel Otmar,

Kühler Oton, Loibl Roland, Lubanjšek Herman, Luxa Josip, Madile Ivan, Majerič Aleksander, Mali Karl.

Skupaj: 26 javnih učencev in ena hospitantka.

II b. Mannes Josip, Müller Norbert, Murko Vit, Neubauer Friderik, Neubauer Henrik, Pauritsch Henrik, Pečar Ivan, Pezdiček Franc, Pirchan Karl, Podliešnik Kurt, Possek Franc, Puklavec Ivan, Radej Franc, Reschmann Franc, Ringel Josip, Rudl Viljem, Rungaldier Bruno, Samuda Ivan, Schneider Hugo, Schweyda Otmar, Šlogar Oskar, Spitzko Franc, Stanek Herman, Starkel Aleksander, Tauzher Gotfrid, Thüringer Ferdinand, Tomaschitz Franc, Truška Julij, Urban Valter, Vales Alfonz, Wessiak Karl, Zaff Ivan.

Skupaj: 32 javnih učencev.

III a. Altenburger Franc, Babler Egon, Bajde Oton, Berdnik Lovrenc, Bernhard Verner, Binderhofer Heribert, Bregar Emil, Brunner Henrik, Brunsteiner Rudolf, Daroga Engelbert, Dornik Friderik, Drexel Lajos, Drexel Lidija, Drtik Viljem, Ernst Josip, Falk Romana, Fehleisen Friderik, Ferenc Friderik, Glaser Rudolf, Grubitsch Heribert, Hauke Hubert, Hausmaninger Viktor, Hickl Edgar, Ivanuša Artur, Jawurek Friderik, Kokol Franc, Kokot Alojz, Kokot Karl, Koren Franc, Maerker Rihard, Mikula Evgen.

Skupaj: 28 rednih učencev in dve hospitantki.

III b. Ax Bronislava, Košak Zeno, Miglitsch Herbert, Moderreger Helmut, Müller Adela, Münzker Herbert, Omelko Herman, Pinteritsch Viljem, Polič Ivan, Resner Herbert, Schneider Franc, Schwaiger Josip, Seethaler Matija, Sutschek Karl, Tscharre Valter, Tscherwek Valter, Verhoner Otmar, Weisch Emerik, Wernhardt Bruno, Widmoser Maks, Wolf Valter, Worsche Karl, Wranz Josip, Zeller Feliks, Zezulka Erih, Zottel Ivan.

Skupaj: 23 javnih učencev in dve hospitantki.

IV. Babler Oton, Böhm Rihard, Cizelj Vladimir, Černigoj Jaroslav, Ernst Franc, Fast Edmund, Fieke Alojz, Fink Rihard, Fochler Josip, Foramiti Avgust, Fritz Otmar, Glaser Helmut, Greiner Erih, Hauswirth Gotfrid, Hengerer Dietz, Hengerer Herta, Hedschek Josip, Horvat Rudolf, Hötzl Alfred, Ivanuscha Bruno, Ivanuša Ervin, Janko Adolf, Kollaritsch Valter, Kossi Franc, Krajnc Josip, Kralj Fritz, Ladstätter Viljem, Mally Alfred, Mannes Ivan, Monetti Rudolf, Müller Anton, Nawratil Rihard, Pečnik Karl, Plankl Franc, Podliešnik Alojz, Poll Valter, Potutschnigg Karl, Puntigam Josip, Resnik Rudolf, Robatschin Henrik, Rudl Franc, Schneider Ernst, Schneideritsch Alojz, Schnut Ivan, Schober Franc, Schönherr Maks, Sori Rudolf, Sieberer Ivan, Šlogar Vilibald, Sonnes Rajmund, Stadlbauer Franc, Stancer Karl, Stark Viljem, Uhlich Rudolf, Urek Josip, Vatovec Bogdan, Windhofer Miha, Wolf Anton, Zügner Oskar, Zwickler Valentin.

Skupaj: 58 rednih učencev in ena hospitantka.

V. Bergman Maks, Brattusiewicz Leopold, Erhart Jerica, Fehleisen Viljem, Finker Oton, Fischer Valter, Glaser Sigfrid, Gogler Eduard, Gosch Ivan, Grünbaum Josip, Heinrich Josip, Hiltl Hubert pl., Hobacher Viljem, Huber Josip, Ipavič Henrik, Käfer Ivan, Köffler Albert, Koller Viljem, Kralik Ivan, Krebs Josip, Luxa Karl, Marschner Ernestine, Murko Viktor, Muri Vilibald, Nassimbeni Ubald, Ortner Alojz, Perko Sigfrid, Peteln Erih, Prettner Marija, Schrei Valter, Schönherr Viljem, Schuntner Ervin, Uchan Rajnhold, Urban Josipina, Urf Viktor, Wolf Hubert, Zadnik Edvard.

Skupaj: 26 javnih učencev, en privatist in štiri hospitantke.

VI. Andree Friderik, Bienenstein Herbert, Böcher Herman, Breznik Franc, Clodi Kamilo, Golger Ernest, Gottlich Viktor, Götz Pavel, Hengerer Kurt, Höltschl Viktor, Jager Rudolf, Kaiser Franc, Korber Josip, Kos Eduard, Lesjak Ivan, Lorber Norbert, Lorber Oton, Močnik Franc, Musek Leopold, Pessl Herbert, Pregelj Friderik, Reiser Oton, Scheweder Friderik, Schnepf Verner, Selenko Edvard, Stalzer Adolf, Stanzer Leo, Staudiger Henrik, Stepischnegg Oton, de Toma Rudolf, Winter Ferdinand, Zabukoschek Josip, Železny Franc.

Skupaj: 32 javnih učencev in en privatist.

VII. Brunner Helmut, Dadiou Armin, Dorfmeister Rudolf, Glaser Karl, Gödl Sigfrid, Hoffer Oskar, Horak Valter, Hulka Rudolf, Jüptner Rudolf, Klima Alojz, Kokot Franc, Kopp Viljem, Koß Alfred, Lorber Herman, Oborny Adolf, Permoser Viljem, Povše Friderik, Rungaldier Ervin, Schetina Oton, Sevcnik Ervin, Stangl Franc, Travan Rudolf, Urek Ivan, Wokau Franc, Zahlbruckner Ivan, Zaveršnik Maks, Zeichen Rudolf.

Skupaj: 27 javnih učencev.

Seznam učencev koncem leta 1919/20.

I a. (slovenski razred.)

Bahun Stanko, Berger Boris, Bevc Maks, Bevc Štefanija, Bračko Franc, Budz Vira, Cichochi Bruno, Dobovišek Alfonz, Ermenc Frida, Fatur Josip, Ferjan Milan, Forstner Franc, Golob Josip, Gračner Ludvik, Hribar Borut, Kanop Peter, Kobal Filip, Kobal Rudolf, Košenina Leopold, Kravos Zora, Ledineg Pavel, Lipold Rajko, Menčak Adolf, Merslavič Andrej, Pečar Milan, Pipan Vladimir, Rajh Milan, Saksida Albert, Sotensek Alfonz, Stani Viktor, Starc Anton, Škerlj Boris, Tinta Karl, Vazzaz Vladimir, Vrabc Franc, Vrščaj Hugo, Zenkovich Marjeta.

Skupaj: 32 javnih učencev in pet hospitantk.

I b. (slovenski razred.)

Bohinc Josip, Büdefeldt Henrik, Cimpšek Karl, Čelhar Ivan, Čuk Elija, Dolenc Cvetko, Drobnjak Franc, Durš Karl, Ebenhöb Ivan Nep., Ferlan Vincenc, Gollob Helmut, Hren Branko, Hvalec Alfred, Jager Vojteh, Jančič Franc, Kavčič Milan, Kocuvan Adolf, Kolar Franc, Konečnik Ciril, Koroša Radovan, Lovrenčič Rudolf, Lipovec Anton, Mašera Zdenko, Merk Viljem, Mohorko Vekoslav, Osterc Ivan, Pipuš Dušan, Ranc Bogomir, Strojčan Slavko, Štiglic Franc, Špes Ivan, Trop Herman, Vodeb Vladimir, Vodenik Milan, Wallis Viljem, Vahtar Danilo, Zei Avrelij, Železnik Blaž.

Skupaj: 36 javnih učencev, en privatist in en hospitant.

II a. (slovenski razred.)

Babič Ivan, Borko Franc, Brnčič Ivan, Brumen Maks, Černelc Božidar, Duh Ludvik, Džamonja Krsto, Fabjan Milan, Fischer Ferdinand, Gasparin Pavel, Goričan Franc, Karara Ivo, Karba Vladimir, Kirbiš Josip, Kocjančič Romej, Kodrič Alojzij, Koser Adalbert, Koštomaj Stanko, Kreft Ivan, Krisper Leon, Kristan Miran, Laznička Josip, Ljubotina Lazar, Lorber Friderik, Maister Borut, Mešiček Josip, Mlekuš Stanko, Monjac Smiljan, Najdič Davorin, Oblak Ciril, Petovar Ciril, Pinter Anton, Podmenik Stanko, Proschinsky Maks, Prelec Boleslav, Prelec Marijan, Radej Hinko, Rasbergar Milena, Šekolec Anton, Senica Rudolf, Sever Viljem, Sinčič

Davorin, Stergar Eleonora, Škilan Karl, Vodeb Mirko, Voh Gvidon, Zinauer Friderik, Žerjal Karl.

Skupaj: 46 javnih učencev in dve hospitantki.

- II b. Axman Alfred, Bäumel Heribert, Benesch Friderika, Braunseis Eleonora, Cziglar Valter, Dietner Konrad, Dominik Štefan, Feldbauer Ivan, Falk Alfred, Flak Erih, Frankl Ferdinand, Fritz Karl, Golež Ludvik, Heinrich Karl, Heinz Viljem, Hitzel Karl, Hoffer Edmund, Jawurek Ivan, Jellek Anton, Jicha Ivan, Kern Elfrida, Klobučar Egon, Klobučar Stanko, Kotzbek Edgar, Kralj Oton, Leskovšek Josip, Lettner Rihard, Löschnig Avgust, Loibl Roland, Lotz Ivan, Luxa Josip, Mikaevič Alojz, Monari Irena, Museg Bruno, Nemetz Roman, Neuwirth Senta, Podliebnig Manfred, Pohar Viktor, Reschman Franz, Roschitz Franc, Rudl Viljem, Souvent Günther, Scherbaum Gustav, Skraber Oton, Soukup Gustav, Spahner Robert, Thüringer Ferdinand, Tomaschitz Franc, Tomažič Josip, Tscharre Josip, Tschitschek Hugon, Vollmaier Hugon, Vučić Slavko, Zaff Ivan, Zmork Oton.

Skupaj: 49 javnih učencev, en hospitant in pet hospitantk.

- III a. Budeschinsky Edeltraut, Cichočki Franc, Čeh Milan, Čoš Stanislav, Drtik Viljem, Filipčič Gotfrid, Gračner Henrik, Gregorincsiacs Alfred, Grein Josip, Guerra Anton, Hengerer Jutta, Henzl Sigfrid, Jamik Ervin, Jeglitsch Rajnhöld, Jermowšček Aleksander, Kaiser Alfred, König Kuno, Koser Bogumil, Kottas Alojz, Krajnc Alojz, Krepel Otmar, Kühar Oton, Lettner Rihard, Lubanjšek Herman, Luckman Olga, Madile Ivan, Majerič Aleksander, Mazelle Milan, Müller Norbert, Murko Vit, Pezdiček Franc, Pirchan Karl, Podliebnig Kurt, Possek Franc, Puklavec Ivan, Radej Franc, Rungaldier Brunon, Samuda Ivan, Schweyda Otmar, Skofza Adolf, Spitzko Franc, Starkel Aleksander, Šlogar Oskar, Tratenschek Vojteh, Traunik Valter, Urban Valter, Vales Alfons, Weigert Adolfina, Wessiak Karl, Wolf Henrik, Zacharia Brunon, Zezulka Erih, Zinauer Josip.

Skupaj: 48 javnih učencev, en hospitant in štiri hospitantke.

- IV a. Daroga Engelbert, Falk Romana, Glaser Rudolf, Jawurek Friderik, Kokot Alojz, Kokot Karl, Lešič Viljem, Martelanc Ksenija, Miklič Josip, Müller Adela, Münzker Herbert, Namorš Julij, Novak Lavoslav, Novak Maks, Omelko Herman, Pasetzky Maks, Pečnik Kornelija, Roiko Anton, Soukup Marjeta, Schabl Ernst, Sutschek Karl, Šikić Bronislav, Tschewek Valter, Visnovič Rudolf, Weisch Emerih, Wernhardt Brunon, Vidmoser Maks, Žunkovič Demeter.

Skupaj: 19 javnih učencev, dva privatista, dva hospitanta in pet hospitantk.

- IV b. Babler Egon, Bernhardt Verner, Brunsteiner Rudolf, Ferenc Friderik, Fritz Otmar, Hauke Hubert, Hausmaninger Viktor, Jamnik Friderik, Jančič Marcel, Končan Alfonz, Košak Zeno, Kraniz Alojz, Maerker Rihard, Maglica Mirko, Martelanc Aleksander, Merk Valter, Miglitsch Herbert, Pavšner Alfonz, Reinisch Gvidon, Resnik Rudolf, Scherag Franc, Schneider Franc, Sailer Friderik, Schnut Ivan, Stadlbauer Franc, Strenar Mirko, Tscharre Valter, Valli Albert, Worsche Karl, Zeller Feliks.

Skupaj: 30 javnih učencev.

- V. Cizelj Vladimir, Cernigoj Jaroslav, Ficke Alojz, Fink Rihard, Fochler Josip, Foramiti Avgust, Gaspari Marino, Globočnik Olaf, Greiner Erih, Gullin Josip, Hauswirth Günther, Hengerer Dietz, Hengerer Herta, Horvat Rudolf, Hedschek Josip, Huter Ervin, Janežič Ferdinand, Kos

Ludvik, Kossi Franc, Krajnc Rudolf, Kuharič Lovro, Lang Kurt, Linkitz Robert, Luhn Valter, Lužer Franc, Majdič Karl, Mally Alfred, Muslovič Ernst, Pečnik Karl, Peteln Erih, Peteršič Franc, Pirkmaier Bogomir, Plankl Franc, Podliebnig Alojz, Potutschnig Karl, Rubelli Ferdinand, Rudl Franc, Schober Franc, Schönherr Maks, Schrei Valter, Sieberer Ivan, Stanzer Karl, Stark Viljem, Šlogar Vilibald, Šori Rudolf, Štoka Dragutin, Valentincig Marija, Vatovec Bogdan, Vouk Pavel, Winhofer Miha, Wolf Anton, Zacharia Robert, Zwirn Stanko.

Skupaj: 50 javnih učencev, en privatist in dve hospitantki.

VI. Bekar Anton, Bergmann Maks, Germek Jakob, Gračner Viktor, Heinrich Josip, Hiltl pl. Herbert, Ipavic Henrik, Kadunc Ivan, Käfer Ivan, Koller Viljem, Končan Friderik, Lubej Alojzij, Luxa Karl, Marn Josip, Mazelle Julij, Murr Vilibald Nardin Anton, Nassimbeni Ubald, Novak Marij, Ogrizek Teodor, Perko Sigfrid, Planinšek Josip, Rath Maks, Rop Feliks, Schönherr Viljem, Smielowski Erhard, Stanzer Leo, Ulčakar Sergij, Urban Josipina, Urf Viktor, Wolf Herbert, Zadnik Eduard, Železny Franc.

Skupaj: 28 javnih učencev, štirje privatisti in ena hospitantka.

VII. Andree Friderik, Črepinko Friderik, Gottlich Viktor, Hengerer Kurt, Hodnik Franc, Jager Rudolf, Jovčič Roman, Kaiser Franc, Koš Alfred, Kuljiš Vincenc, Močnik Franc, Pregelj Friderik, Punzengruber Rudolf, Reiser Oton, Scheweder Friderik, Stalcer Adolf, Staudinger Friderik, Strenar Maks, Šramel Vladimir, Žunkovič Aristid.

Skupaj 18 javnih učencev in dva privatista.

Statistika učencev.

A. Dodatek za šolsko leto 1917/18.

Klasifikacija po ponavljajnih in naknadnih izpiti v jeseni 1918	R a z r e d										Skupaj
	I. a	I. b	II. a	II. b	III. a	III. b	IV.	V.	VI.	VII.	
Izpit so napravili .	1+1	2	2	—	—	—	—	1	—	—	6+1
pri izpitu so propali .	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
k izpitu niso prišli .	—	—	—	—	1+1	—	—	—	3	1	5+1
Končni uspeh za 1917/18:											
prvi red z odliko .	5+2	2	3+1	3	5+1	6	4+1	5	4	4	41+5
prvi red (sposobni) .	22+1	22	19	21	17+1	15	29+3	38	43	21+2	247+7
v obče sposobni .	6	7	3	2	2	6	4	—	—	—	30
drugi red (nesposobni)	7	8	5	4	4	4	11	1	1	—	45
brez redov ostali .	—	—	—	—	1+1	—	—	—	3	1	5+1
*Skupaj .	40+3	39	30+1	30	29+3	31	48+4	44	51	26+2	368+13

B. Šolsko leto 1918/19.

1. Število učencev	R a z r e d							Skupaj				
	I.a	I.b	I.c	II.a	II.b	III.a	III.b		IV.	V.	VI.	VII.
v začetku leta 1918/19	34+3	34+2	46+2	34+2	34	29+2	29+2	57+2	37+5	33	23	390+20
med letom so vstopili	—	—	—	1	2	4	—	6	1+1	6+1	28	48+2
skupaj	34+3	34+2	46+2	35+2	36	33+2	29+2	63+2	38+6	39+1	51	438+22
med letom so izstopili	8+1	6+1	9+1	9+1	4	5	6	5+1	6+1	7	24	89+6
koncem leta 1918/19 jih je	26+2	28+1	37+1	26+1	32	28+2	23+2	58+1	32+5	32+1	27	349+16
še ostalo												
med temi so bili:												
javni učenci	26	28	37	26	32	28	23	58	32	32	27	349
zasebni učenci	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
hospitantke	2	1	1	1	—	2	2	1	4	—	—	14
2. Klasifikacija po ponavljalnih izpitih v jeseni 1919:												
prvi red z odliko	2+1	3	2	3	1	3	0+1	1	3	1	1	20+2
prvi red (sposobni)	13	14+1	25+1	13	18	14+1	14+1	39+1	22+5	24	21	217+10
v obče sposobni	6+1	3	2	3	4	4	5	5	—	—	—	32+1
drugi red (nesposobni)	5	7	8	7+1	9	7+1	4	13	7	7	—	73+2
brez redov ostali	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1+1	5	7+1
skupaj	26+2	28+1	37+1	26+1	32	28+2	23+2	58+1	32+5	32+1	27	349+16

C. Šolsko leto 1919/20.

1. Število učencev	R a z r e d								Skupaj		
	I.a	I.b	II.a	II.b	III.	IV.a	IV.b	V.		VI.	VII.
v začetku leta 1919/20	23+4	34	39+1	55+4	49+4	28+5	31	44+3	29+1	20+1	361+23
med letom so vstopili	1+2	4+2	8+1	0+4	3+2	0+5	1	7+1	3+5	1+6	28+28
skupaj	33+6	38+2	47+2	55+8	52+6	28+10	32	51+4	32+6	21+7	389+51
med letom so izstopili	1+1	2	1	6+2	4+1	9+1	2	1+1	4+1	3+5	33+12
koncem leta 1919/20 jih je še	32+5	36+2	46+2	49+6	48+5	19+9	30	50+3	28+5	18+2	356+39
ostalo											
med teni so bili:											
javni učenci	32	36	46	49	48	19	30	50	28	18	356
zasebni učenci	—	1	—	—	—	2	—	1	4	2	10
hospitantje	—	1	—	1	1	2	—	—	—	—	5
hospitantke	5	—	2	5	4	5	—	2	1	—	24
2. Klasifikacija koncem I. 1919/20:											
prvi red z odliko	4+2	7	3	5+1	4+1	2+1	—	—	—	1	26+5
prvi red (spodobni)	9+3	13	16+2	19+4	18+2	8+2	20	34+1	16+1	11+1	174+16
v obče sposobni	2	1	3	4	9+1	2	4	—	—	—	25+1
drugi red (nesposobni)	9	13	10	12+1	11	7+2	6	8+1	3+1	—	79+5
ponavljalni izbit dovoljen	7	2	4	8	1	—	—	7	7	5+1	41+1
naknadni izpit zaradi bolezni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
brez redov so ostali	—	0+2	—	1	5+1	0+4	—	1+1	2+3	1	10+11
skupaj	35+2	36+2	46+2	49+6	48+5	19+5	30	50+3	28+5	18+2	356+39

Pripomnje h statistiki učencev.

Koncem šolskega leta 1917/18 so bili samo javni učenci (368) in hospitantke (13).

Leta 1918/19 je bilo po narodnosti 48+1 Slovencev (med temi 37+1 v slovenskem realčnem razredu in v vseh drugih razredih samo 11), eden je bil Hrvat in Nemcev je bilo 300+15.

Po veri je bilo leta 1918/19 katolikov 311+12, evangelskih 37+4 in eden je bil židovske vere. Po bivališču starišev je bilo 268+15 domačinov (v mestu Maribor), vnanjih pa 81+1.

Šolnino po 30 K je plačalo v I. polletju 189 učencev skupaj 5670 K, v drugem polletju pa 180 učencev skupaj 5400 K. Ustanove so imeli trije učenci v skupnem znesku 520 K.

Obisk relativno obveznih in neobveznih predmetov: angleščina (relativno obvezna od 5.—7. razreda) 59 učencev; latinščina, I. polletje 17; prirodopisne vaje, I. polletje 16; stenografija, I. polletje 54, drugo polletje 20; petje, I. polletje 55, drugo polletje 27 učencev.

Leta 1919/20 je bilo po narodnosti 177 Slovencev, 14 Srbohrvatov, 3 Čehi, 200 Nemcev. Po veri je bilo 369 rim. katolikov, en grški katolik, en pravoslaven, 23 evangelskih in en žid. Po bivališču starišev je bilo 247 domačinov (v mestu) in 148 vnanjih. Starost je bila od 10 do 21 let (rojeni 1899—1910) in en zasebni učenec je bil rojen 1884. Po rojstnem kraju (domovini) jih je bilo 121 iz Maribora, 25 iz okolice, 112 iz drugih krajev države SHS, 86 iz zasedenega ozemlja, 40 iz Nemške Avstrije in 11 iz drugih držav. Pri klasifikaciji koncem leta je bilo odlično sposobnih 7·8%, sposobnih 48·1%, v obče sposobnih 6·6% (skupaj zrelih 62·5%), nesposobnih 21·4%, ponavljjalne izpite je imelo 10·6%, naknadni izpit 0·3% in neizprašanih je bilo 5·2%.

Šolnino po 30 K je plačalo v I. polletju 218 učencev in eden je plačal 15 K, skupaj 6555 K, v II. polletju 253 učencev in eden je plačal 60 K, skupaj 7650 K.

Naznanila za šolsko leto 1920/21.

1. Vpisovanje za prvi razred se vrši 15. septembra 1920, od 9.—12. ure dopoldne v ravnateljevi pisarni. Prinesti je s seboj izpričevalo (4. razreda), da je prosilec sposoben za prestop v srednjo šolo, nadalje krstni list in domovnico in potrdilo o cepljenih kozah in izpolniti je treba dva stanovska izkaza.
2. Sprejemni izpiti za prvi razred se vrše dne 16. septembra 1920 ob 9. uri dopoldne pismeno in ob 14. uri popoldne ustno.
3. Vpisovanje za II.—VII. razred za one učence, ki so že bili leta 1919/20 na zavodu, se vrši dne 16. septembra 1920 v dotičnih razredih. Priglasiti se je treba pri razrednikih z izpričevalom za leto 1919/20 in oddati je treba dva stanovska izkaza (pravilno izpolnjena). Prvi, drugi in tretji a-razred bodo slovenski, tretji b-razred, četrtri do sedmi razred pa nemški.
4. Vpisovanje za II.—VII. razred za vse one učence, ki pridejo od drugod in za one, ki ob koncu leta 1919/20 niso bili več na tem zavodu, se začne dne 16. septembra dopoldne ob

9. uri v ravnateljstvi pisarni. Vnanji učenci morajo predložiti razven zadnjega izpričevala z odhodnico tudi še rojstni ali krstni list in domovnico in pa dokazilo o cepljenih kozah in izpolniti dva stanovska izkaza.

5. Sprejemni, ponavljalni in naknadni izpiti za II.—VII. razred se vrše dne 16. in 17. septembra 1920.
6. Pri vpisovanju se bodo pobirali prostovoljni doneski za „Podporno društvo za revne učence državne realke v Mariboru“.
7. Vsa druga pojasnila o začetku rednega pouka, o šolskih knjigah, o vpisnini in drugih pristojbinah, o šolnini, o stanovskih izkazih i. t. d. bodo pred začetkom šole objavljena na objavnih deskah v veži realke.

Ravnateljstvo državne realke v Mariboru.

Podporno društvo za revne učence državne realke v Mariboru.

Poročilo za leto 1918/19 in 1919/20.

Na občnem zboru društva dne 19. decembra 1918 je bil izvoljen ta-le odbor: zopet izvoljeni: župan dr. Ivan Schmiederer (podnačelnik); dr. Hermann Wiesthaler; prof. v pok. dr. Anton Jerovšek; prof. Ferd. Lang (tajnik); prof. dr. Gustav Müller (blagajnik); prof. Mihael Tschohl, prof. Franc Wehinger (arhivar); na novo izvoljeni: namesto umrlega prof. dr. Walterja Egg-a prof. dr. Josip Jörg in namesto vladnega svetnika Leona Neugebauerja profesor Ivan Reichert. Načelnik je ostal po društvenih pravilih ravnatelj realke Robert Bittner. Za pregledovalca računov sta bila zopet izvoljena Ivan Gruber, tovarnar usnja in Štefan Gruber, bančni ravnatelj.

Računski zaključek za 1917/18 je tiskan v letnem poročilu (48) za 1917/18 na str. 19—21. Premoženje je znašalo dne 6. jul. 1918 skupaj 5036,28 K. Poleg tega je imelo društvo upravljati glavnico dveh ustanov: a) jubilejno ustanovo društva v znesku 5600 K (= 1 majska renta za 4000 K in vojno posojilo 1915 za 1600 K); b) Franc Kočevarjeva ustanova 1000 K (vojno posojilo 1915) in vloga za 6,86 K pri občinski hranilnici.

Podporna knjižnica (šolskih knjig) je imela 1. novembra 1918 skupno 1624 knjig v takratni vrednosti 5054,56 K. V začetku leta 1918/19 je bilo med učence razdeljenih 1378 knjig.

Prof. dr. Emil Sadu je nabiral od 28. novembra do 20. decembra 1918 med premožnejšimi učenci obleko, perilo in obutev. Nabrana oblačila so se dne 20. decembra 1918 razdelila med 26 revnih učencev.

Računski zaključek dne 1. septembra 1919 je izkazal 4745,52 K premoženja, od tega je bilo 4300 K naloženih v vojnem posojilu, 200 K v avstrijski renti z dne 1. marca 1893 in 245,32 K v hranilni knjižnici. Poleg tega še obrestna knjižica pri finan. okrajnem ravnateljstvu v Mariboru za 26,76 K in že zgoraj omenjeni ustanovi.

Po pravilih je prevzel za 1919/20 posle predsednika društvo novi ravnatelj Jakob Zupančič. Dne 26. novembra se je vršil občni zbor. Ker je od prejšnjih odbornikov ostal samo še prof. Ferd. Lang, je bilo treba najprej sestaviti nov odbor in obenem glede na nove državne razmere spremeniti pravila.

Predsednik je podal osnutek novih pravil, katere je občni zbor sprejel. Odbor sestoji iz predsednika (vsakokratnega ravnatelja ali vodje zavoda), ki se ne voli, potem tajnika, blagajnika in arhivarja, ki naj bodo člani učiteljskega zbora na drž. realki v Mariboru in podpredsednika, ki naj bo po možnosti izven tega učiteljskega zbora. Oba preglednika računov morata biti voljena izven vrste članov tega zbora. Novi odbor se je sestavil takole: predsednik Jakob Zupančič; podpredsednik dr. Viktor Kac, zobozdravnik; tajnik Franc Ravnihar; blagajnik Ivan Bogovič; arhivar dr. Maks Kovačič. Preglednika računov: dr. Anton Jerovšek, prof. v pok. in Matej Dolenc, ravnatelj trg. šole v Mariboru.

Nova pravila so bila potem predložena pristojni oblasti v Ljubljani (deželna vlada, poverjenišтво za notranje zadeve) in so bila potrjena z odlokom št. 470, z dne 16. januarja 1920.

Iz poročila o stanju blagajne je posnėti sledeče:

1. Računski sklep dne 1. septembra 1919 je izkazal (4745·52+26·76) skupaj	4.772·28 K
2. Jubilejna ustanova	5.600— „
3. Frana Kočevarja ustanova (1000+6·86)	1.006·86 „
Skupaj	11.379·14 K

Od te vsote je naloženih na vojna posojila 10.900 K in v majski renti 200 K skupaj 11·100 K, razpoložljivega denarja je bilo torej samo 279·14 K.

Novi dohodki za 1911/20.

Zbirka dijaških darov na zavodu	K 1056·70
Članarina in podpore	„ 1270—
Obresti jubilejne ustanove	„ 160—
Dar posojilnice v Mariboru	„ 300—
Dijaki plačali za knjige	„ 426—
Skupaj	K 3210·70

Stroškov je bilo do 1. junija 1920:

Za šolske knjige za revne učence	K 1031·92
V gotovini se je razdelilo 7 učencem po 150 K	„ 1050.—
Drugi stroški	„ 89·10
Skupaj	K 2161·02

Preostanek 1049·68 K je namenjen v prvi vrsti za nakup šolskih knjig za revne dijake za prihodnjo jesen 1920. Natančni in končni obračun za leto 1919/20 bo predložen občnemu zboru društva leta 1920/21.

Člani podpornega društva v letu 1919/20.

	K		K
1. Arzenšek Alojz, kanonik	20	dr. Napotnik Mihael, knezoškof	15
Ašič Ivan, notar	10	35. dr. Neuwirth Maks, zdravnik	20
Bogovič Ivan, profesor	20	Perko Franc, ključavničar	10
Brolih Luka, profesor	10	Petelinšek Martin, mešč. katehet	5
5. Büdefeldt Karl, trgovec	20	dr. Pfeifer Viljem, vlad. komisar	20
dr. Drnovšek Janko, zdravnik	20	dr. Pipuš Radoslav, odvetnik	20
Filipčič Franc, mesar	20	40. Pirchan Karl, trgovec	10
dr. Firbas Franc, notar	20	Platzer Andrej, trgovec	20
Fistravec Josip, profesor	10	dr. Rapoc Josip, odvetnik	20
10. Freund Karl, usnjar	50	Ravnikar Franc, profesor	20
Gaissner Rudolf, trgovec	20	dr. Rosina Franc, odvetnik	20
Gasparin Filip, profesor	40	45. dr. Sadu Emil, profesor	30
Gruber Ivan, tovarnar usnja	15	Scherbaum Franc, paromlinar	50
Gruber Štefan, bančni ravnatelj	10	Sernec I., podpolkovnik	10
15. Heinz Viljem, trgovec	20	dr. Sernec Vlado, odvetnik	10
dr. Jerovšek Anton, ravnatelj tiskarne	10	Starkl Aleksander, modno skladišče	30
dr. Kac Viktor, zobozdravnik	20	50. Šparl Avguštín, korni vikar	10
Klobučar Drag., bančni ravnatelj	10	Tiskarna sv. Cirila	20
dr. Kovačič Franc, profesor bogoslavja	10	Tkavec Anton, stolni vikar	5
20. dr. Kovačič Maks, profesor	10	dr. Tomažič Janez, kanonik	15
Kūhar Vincenc, trgovec	20	dr. Toplak Franc, zdravnik	20
Lang Ferdinand, profesor	10	55. Turad H. J., veletrgovina	30
dr. Leskovar Josip, odvetnik	10	baron Twickel, grajščak	20
dr. Lipold Franc, odvetnik	20	dr. Valentincig Anton, zobozdr.	20
25. Loriger Franc, korni vikar	5	Valjak Gjuro, kavarnar	50
Maister Rudolf, general	15	dr. Verstovšek Karl, prof. in poverjenik	10
Marin Stanko, profesor	10	60. Weigert Adolf, trgovec	10
dr. Marin Vilko, zdravnik	20	Weixl Vilko, trgovec	20
Matek Martin, stolni prošt	20	Wesjak Karl, trgovec pohištva	20
30. Moravec Franc, stolni župnik	20	Wögerer Herman, prekajevalec	30
Mravljak Ivan, profesor	20	Worsche Karl, trgovec	30
dr. Müller Ferdinand, odvetnik	20	65. Zupančič Jakob, ravnatelj realke	50
Murko Vit, trgovec	20		

